

Yttrande

Datum

2023-12-15

Kontakt

Malin.Skog@pelagic.se

Mottagare

Havs- och vattenmyndigheten

Dnr 2168-23

Yttrande i samråd om förslag till ändrade havsplaner

Swedish Pelagic Federation Producentorganisation (SPF) företräder samtliga svenska fiskefartyg över 12 meters längd inom det pelagiska fisket efter bl.a. sill, skarpsill, tobis och makrill i Atlanten, Nordsjön, Skagerrak, Kattegatt, Östersjön och Bottniska viken samt ett antal fartyg mindre än 12 meter som fiskar kustnära längs Västkusten respektive i Östersjön. Våra medlemmar har fartyg från under 5 meter till nästan 65 meter och bedriver fiske med pelagisk trål, not och i några fall kustnära garnfiske. Våra medlemmar står varje år för ca 90% av den totala fiskade volymen i Sverige. Vi tackar för möjligheten att lämna synpunkter i denna remiss.

Sammanfattning

SPF anser att det är viktigt med hållbart producerad energi men att den negativa påverkan som energiproduktionen får på miljö och andra näringar måste minimeras. SPF anser att HaV inte uppnått denna balans i sitt förslag till havsplaner, och att förslaget har stora brister. SPF anser också att placering av vindkraftparker i intensivt fiskade områden är helt oacceptabelt. Vidare menar vi att man bör undvika att placera vindkraftparker i områden där det sker fiskelek, för att inte störa fiskens reproduktion och riskera att negativt påverka hela bestånd och framtidens fiskeresurs.

Vindkraftparkerna kommer med all sannolikhet få långtgående effekter på yrkesfisket, och dessa effekter kan kvarstå även efter parkens livstid genom att delar av fundament etc. lämnas kvar på botten och därmed påverkar eller omöjliggör även ett framtida fiske.

SPF är mycket kritiska till HaV:s bedömning av de ekonomiska effekterna på yrkesfisket i Havsplanernas konsekvensbeskrivning. Vi anser att både metoden och slutsatserna av bedömningen är extremt missvisande och därmed felaktiga. SPF kräver att konsekvensanalysen för ekonomisk påverkan för yrkesfisket görs om från grunden. Vi anser också att denna bristfälliga konsekvensanalys för yrkesfisket mycket väl kan ha lett till att HaV dragit fel slutsatser och lagt fram vissa mycket dåliga förslag till energiområden i den nu remitterade Havsplanen. Vi hoppas att en mer rättvisande konsekvensanalys för yrkesfisket kommer leda till ett bättre avvägt förslag till Havsplan där vissa föreslagna energiområden stryks på grund av en alltför stor negativ påverkan på yrkesfisket.

Vidare delar SPF inte HaV:s bedömning om att det finns evidens för att havsbaserad vindkraft inte utgör ett hot mot fiskarter eller fiskpopulationer. Tvärtom anser vi att det finns vetenskap som i många fall visar på negativa effekter, men också oerhörda kunskapsluckor som gör att en storskalig etablering av havsbaserad vindkraft mest av allt blir ett enormt ekologiskt experiment där miljön, fisken och framtida generationer kan få betala priset. SPF och våra medlemmar har därför en rad farhågor kopplade till möjlig negativ påverkan på fisk på lokal, regional och beståndsnivå. Vi anser att alltför mycket kunskap fortfarande saknas för att kunna dra någon

Yttrande

slutsats om positiv, neutral eller negativ påverkan av vindkraftparker på olika fiskarter och exemplifierar dessa kunskapsbrister. Vidare anser vi att HaV som havsmiljömyndighet borde vara väl medvetna om dessa stora kunskapsbehov och vara pådrivande i att ta fram ytterligare kunskap.

Avslutningsvis, även om vi anser att föreslagna och alternativa energiområden är framtagna på felaktiga grunder, kommenterar vi vart och ett av de föreslagna/alternativa energiområdena i de tre havsplanerna utifrån i första hand det pelagiska fiskets perspektiv. Vi förutsätter i nuläget att pelagiskt fiske inte kommer kunna bedrivas alls inom något vindkraftområde, oavsett om parker anläggs med bottenfasta eller flytande fundament.

Läsanvisning

Där så är relevant hänvisar vi till styckesnumrering i de två huvuddokumenterna i remissen; Havspaner respektive Konsekvensbeskrivning. Flera av våra synpunkter är på en mer generell nivå eller refererar till text från flera olika delar av remissen och där saknas styckehänvisningar. Vi avslutar med en genomgång av samtliga föreslagna/alternativa energiområden

Generellt om havspanerna

Havs- och vattenmyndigheten (HaV) har fått i uppdrag att ta fram en havspan som ökar möjligheterna för havsbaserad vindkraft från 30 till 120 TWh. Genom detta uppdrag har det redan på förhand fattats ett politiskt beslut som betyder att andra intressen, såväl miljömässiga som näringslivsmässiga, kan behöva åsidosättas för att möjliggöra en storskalig vindkraftexploatering till havs. HaV uttryckte exempelvis vid samrådsmötet om havspanerna att försiktighetsprincipen kopplat till havsbaserad vindkraft har satts ur spel genom uppdraget i sig. SPF anser att dessa politiska beslut är synnerligen olyckliga då de kan få långtgående konsekvenser för både havsmiljön och för de näringar som idag verkar i utpekade områden.

SPF anser också att processen i Sverige är bakvänd, där man i en icke-bindande havspanering nu ska peka ut områden lämpliga för vindkraft först efter att ett mycket stort antal vindkraftsprojekteringar redan har påbörjats. Dessa områden där det redan pågår ansökningsprocesser (i olika skeden) för att etablera vindkraft verkar i mycket stor utsträckning ha legat till grund för Energimyndighetens underlag om lämpliga områden för vindkraft, vilket i sin tur endast med mindre ändringar avspeglas och ligger till grund för det förslag till havspan som nu är ute på remiss. Dvs. havspanerna upplevs i väldigt stor utsträckning anpassa sig efter vindkraftbolagens pågående processer snarare än att göra en egen bedömning av var vindkraft utifrån konkurrens med andra verksamheter mm. är minst olämplig. Som exempel kan nämnas att det endast är 9 av totalt 56 föreslagna/alternativa energiområden som nu pekas ut i havspanen där det i dagsläget *inte* redan pågår ansökningar av en eller flera planerade vindkraftsetableringar. SPF anser att detta är ett anmärkningsvärt och oroväckande sammanträffande vilket minskar tilliten till processen, till HaV:s myndighetsroll samt till det framtagna förslaget.

I Havspanen föreslår HaV en lång rad energiområden, alternativa energiområden samt utredningsområden till dessa båda. SPF anser att dessa fyra kategorier av energiområden i förslaget till havspan gör det extremt otydligt och svårtolkat för läsaren. Utöver detta är havspanen, efter att den är beslutad, bara vägledande, vilket gör att framtida energiområden kan etableras på andra platser än de utpekade och energientreprenörer kan fortsätta ansöka om

Yttrande

vindkraftparker i princip överallt. SPF anser att detta är en stor svaghet i det svenska havsplanesystemet.

Pelagiskt fiske i relation till havsplanerna

Pelagiskt fiske med trål och not är en utrymmeskrävande verksamhet som SPF i nuläget bedömer inte kan samexistera med marina vindkraftverk. De stora fartygen kan med vajer och trål på släp utgöra ett ekipage som är över en kilometer långt och väga hundratals ton när trålen är full med fisk. Att väja eller stoppa för ett vindkraftverk t.ex. vid dåligt väder är omöjligt. En vindkraftpark, framförallt med flytande fundament där insnräkningsrisken för ett släpande redskap i förtöjningarna är hög, är därför för våra medlemmar att se som ett helt stängt område där fiske över huvud taget inte kan bedrivas. Vi känner inte till några vindkraftparker i Nordeuropa idag där det är tillåtet att fiska med aktiva redskap. Vi ser därför samtliga föreslagna energiområden i havsplanerna som helt stängda för pelagiskt fiske.

Pelagiskt fiske omfattas endast till en liten del av utpekade riksintresseområden, utan bedrivs i mycket stor utsträckning utanför dessa. Detta fiske är till sin natur dynamiskt och följer fiskens vandringar och ansamlingar som ser olika ut från år till år. Utbredningen av olika fiskarter kan också förändras till följd av klimatförändringar. Fisket påverkas även av kvoter som går upp och ned. Det pelagiska fisket har därför stora behov av att vara rörligt och kunna förflytta sig dit fisken ansamlar sig och det kräver stora ytor som är möjliga att fiska på. SPF vill därför poängtera att det är väsentligt att inte bara se till enskilda parker utan att se helheten med samtliga områden som reserveras för havsbaserad vindkraft. Ska en fullständig analys göras av effekterna på pelagiskt fiske bör hänsyn även tas till andra åtgärder som begränsar/stoppar pelagiskt fiske i vissa områden.

Ekonomisk konsekvensanalys för yrkesfisket

SPF har ett antal synpunkter på bedömningen av de ekonomiska effekterna på yrkesfisket i Havsplanernas konsekvensbeskrivning. Vi anser att både metoden och slutsatserna av bedömningen är extremt missvisande och därmed felaktiga. SPF kräver att konsekvensanalysen för ekonomisk påverkan för yrkesfisket görs om från grunden. Vi anser också att denna bristfälliga konsekvensanalys för yrkesfisket mycket väl kan ha lett till att HaV dragit fel slutsatser kring val av energiområden i den föreslagna havsplanen. Vi hoppas att en mer genomarbetad konsekvensanalys för yrkesfisket kommer leda till ett mer rättvisande beslutsunderlag och ett bättre avvägt förslag till Havsplan där vissa föreslagna energiområden stryks på grund av en alltför stor negativ påverkan på yrkesfisket.

HaV/SLU har baserat den ekonomiska analysen på en metod där landningsvärdet för varje fiskeresor fördelas rent geografiskt till ett antal punkter mellan resans start- och slutpunkt. Därefter gör HaV en bedömning (baserad på årsmedelvärden) inom var och en av de föreslagna ytorna för havsbaserad vindkraft hur stor andel av aktuellt fiske (mängden punkter och deras värde) som bedrivs inom rutan jämfört med det totala landningsvärdet.

Slutsatsen som HaV drar av sin analys är att påverkan på fisket i samtliga områden är ingen, marginell eller liten (nivå 0, 1 eller 2 på en 5-gradig skala mellan 0 och 4 där nivå 3 motsvarar medelstor effekt och nivå 4 stor effekt). Vid bedömningen av värdebortfall har HaV vidare

Yttrande

antagit 100% bortfall för fiske med aktiva redskap (trål) i områden där flytande vindkraftverk är mest aktuella, och 50% bortfall för fiske med aktiva redskap i områden där bottenfasta fundament kan komma att användas.

SPF:s kommentarer till metod och slutsatser gällande yrkesfiskets värdebortfall

Metoden i sig underskattar kraftigt den negativa påverkan på yrkesfisket på flera sätt och värderingen av yrkesfisket blir därför missvisande av flera orsaker:

- HaV har inte tagit hänsyn till att fisket i respektive föreslaget energiområde inte är isolerat, utan består av tråldrag som fortsätter utanför området. Värdet för fiskebortfallet måste beräknas på hela tråldraget för alla tråldrag som bryts av de föreslagna områdena.
- HaV har inte räknat med hela den möjliga förlusten för yrkesfisket utan antar att 50% av trålfisket kan fortsätta i områden med bottenfast vindkraft. Det saknas fog för detta antagande och värdebortfallet i ett ”*worst case scenario*” måste omfatta 100% förlust.
- Landningsvärdet för ett begränsat havsområde (varje enskilt energiområde) i förhållande till totalt landningsvärde för hela segmentet kommer alltid vara relativt litet, men effekten av den sammantagna havsplanen är betydligt större än det enskilda området.
- HaV saknar en analys av möjliga effekter för enskilda yrkesfiskeföretag och/eller segment av uteblivet fiske i de områden som föreslås. Det finns risk att företag kan drivas i konkurs om viktiga fiskeplatser och inkomstkällor försvinner. Detta ger också större effekter för vilka landningsvärden som berörs.
- Inte heller regionala eller samhällsekonomiska effekter av en försämrad lönsamhet inom fiskeföretagen finns med i analysen. Påverkan på exempelvis beredningsföretag och annan verksamhet kopplad till fisket, hamnar, kulturmiljö, livsmedelsförsörjning och beredskap saknas.

Ovan nämnda faktorer visar på att den analys som gjorts inte är tillräckligt uttömmande, den underskattar systematiskt områdets betydelse för det pelagiska fisket. Härtill bör nämnas att metoden inte är tillräckligt väl beskriven och därför blir det otydligt exakt hur analysen är gjord. Nedan redogör vi för och motiverar var och en av dessa punkter i mer detalj samt föreslår förbättringar i metoden.

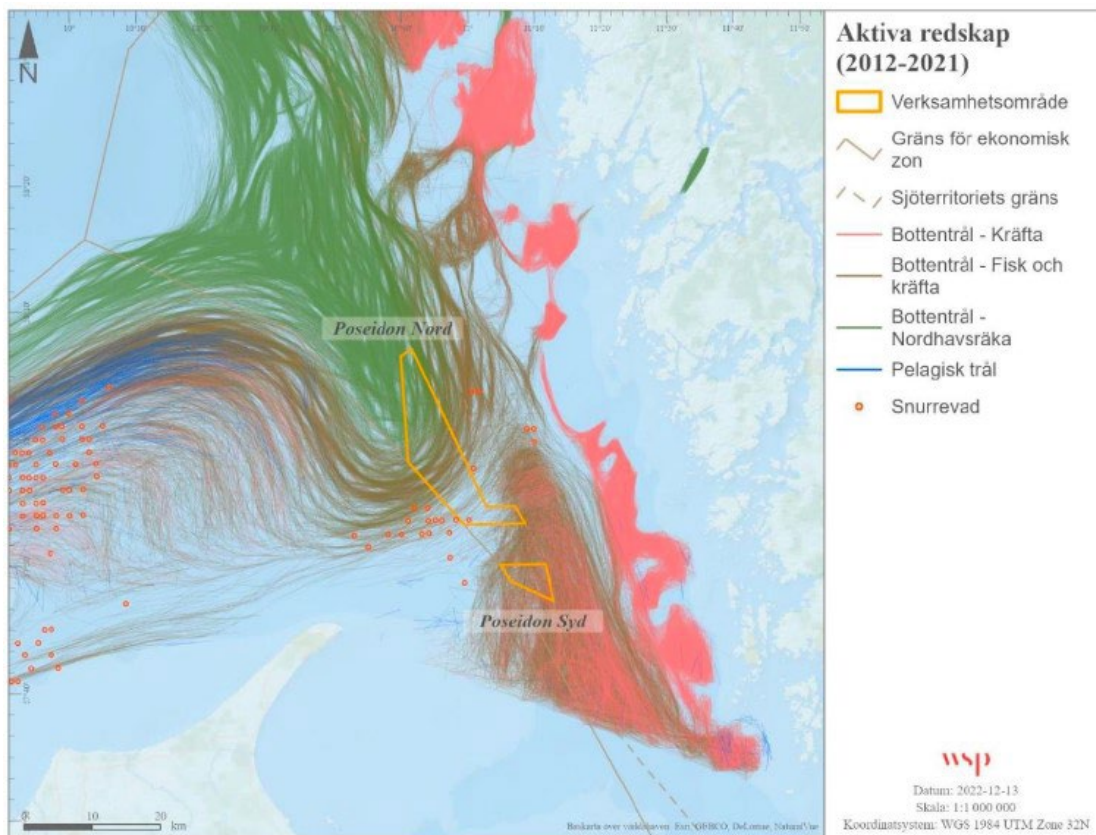
Tråldrag - fiskets geografiska bedrivande

HaV ser i sin analys över huvud taget inte till fiskets geografiska bedrivande, dvs hur trålragen ser ut. Myndigheten verkar istället förutsätta att varje punkt på kartan som representerar fiskets landningsvärden är helt oberoende av punkterna runtomkring den. Så är naturligtvis inte fallet i verkligheten, och detta är en av de allvarligaste bristerna i den metod som HaV har använt sig av. Punkterna i varje tråldrag, från start till slut, hör samman och bryter man tråldraget rent geografiskt kommer inte endast den del av tråldraget som faller inom det planerade vindkraftområdet försvinna, utan hela tråldraget, och därmed hela värdet för detta. Tråldraget har alltså endast ett värde när det är obrutet. Eftersom många tråldrag helt kommer omöjliggöras av de planerade vindkraftområdena, kommer värdet i HaV:s analys för bortfall i landningsvärde sannolikt mångdubblas om denna på ett mer korrekt sätt tar hänsyn till hela trålragen.

SPF anser att HaV i sin analys av påverkan på yrkesfisket måste ta full hänsyn till fiskets geografiska bedrivande i form av tråldrag, och att vid en beräkning av fiskets förluster till följd av förslaget till havsplaner måste värdet för hela de tråldrag som bryts räknas in. Om detta inte görs underskattas yrkesfiskets värdeförluster kraftigt. Denna information har HaV, både i form av VMS-data för trålragen med start- och slutpunkter, men också i form av AIS-information som

Yttrande

med bättre geografisk detaljeringsgrad på grund av högre tidsupplösning visar hur tråldragen utförs. Nedan ett exempel från Västerhavet över hur planerade vindkraftparker bryter trålmönster och därmed kan få en betydligt större påverkan för fisket än den direkta påverkan strikt inom respektive område. *Bildkälla:* Yrkesfiske Underlagsutredning från WSP i ansökan för vindkraftparken Poseidon från företaget KonTiki Vind AB.

50% av trålningen kan fortgå

HaV antar i sin konsekvensanalys att 50% av trålningen kommer kunna fortgå inom områden där det planeras för bottenfasta fundament. SPF anser att detta är ett ytterst tveksamt antagande, som verkar sakna en verklighetsbaserad grund. I dagsläget känner inte SPF till en enda vindkraftpark i Nordeuropa där det är tillåtet att fiska med aktiva redskap. Utifrån pelagiskt fiske är det ytterst tveksamt om det kan vara möjligt att bedriva ett pelagiskt trål- eller notfiske inom en vindkraftpark oavsett dess konstruktion och design. En MKB brukar vanligen ange ”*worst case scenario*”, och utifrån detta anser SPF att HaV måste redogöra för 100% bortfall av yrkesfiskets landningsvärden inom de föreslagna energiområdena enligt ovanstående beräkning av hela tråldrag som omöjliggörs.

Värdoförlust i förhållande till nationellt fiske

Det beräknade värdoförlusten i varje område sätts av HaV i konsekvensanalysen i relation till hela det årliga nationella värdet för respektive fiske. Vi anser att detta är en missvisande jämförelse, som alltid kommer resultera i att värdet för respektive utpekade område ser litet ut i jämförelse med helheten. För pelagiskt fiske blir jämförelsen extra missvisande då bland annat fiske efter sill, skarpsill, makrill och tobis i Nordsjön ingår i det totala landningsvärdet för pelagiska arter. Dock är det långt ifrån alla pelagiska fiskare som har möjlighet att fiska på dessa kvoter.

Yttrande

En mer rättvisande jämförelse på denna punkt vore att relatera värdet inom respektive områden (se dock nedan resonemang om värdet av hela tråldrag!) till det svenska fisket med respektive redskap uppdelat på havsområde (dvs de svenska delarna av Skagerrak, Kattegatt, Östersjön respektive Bottniska viken alternativt kvotområdet för varje art/fiske). Dock, även med en sådan snävare jämförelse kommer den inte att vara relevant för den enskilda yrkesfiskaren om möjligheten till fiske inte finns av praktiska eller andra anledningar inom hela det område/värde som används vid jämförelsen.

Effekter för den enskilde fiskaren och fiskesegmenten

Varje fiskeföretag har en egen sammansättning av arter/kvoter som fiskas under olika delar av året och alla dessa delar bidrar och är viktiga sett till företagets sammanlagda ekonomi. För de flesta fiskeföretag är det viktigt med flera ben att stå på. Men, om exempelvis 10–15% av inkomsterna inom ett fiske skulle försvinna för ett företag på grund av etableringen av havsbaserad vindkraft i ett av de områden som HaV föreslår kan detta resultera i att företaget går omkull. Konsekvenserna av det förlorade fisket kan alltså bli att enskilda företag inte längre kan bedriva ett ekonomiskt hållbart fiske och därmed tvingas i konkurs eller på annat sätt upphöra med sin verksamhet. HaV:s konsekvensanalys saknar helt en analys av företagsekonomiska effekter eller ens effekter för respektive fiskesegment. Detta anser SPF är ytterligare en allvarlig brist i den ekonomiska konsekvensanalysen.

Regionala och samhällsekonomiska effekter samt påverkan på livsmedelberedskap mm.

HaV noterar i Havsplanerna och Konsekvensbeskrivningen att ”I alla tre havsplaneområden kan konsekvenserna för den lokala livsmedelsförsörjningen från havet, fiskhamnar och kustsamhällen vara betydande och bör tas i beaktning vid prövning av vindkraftsprojekt” och att ”Effekterna kan dock vara betydande ur ett lokalt och regionalt perspektiv, vilket också behöver undersökas närmare vid eventuell framtida vindkraftsetablering.” SPF anser att HaV genom dessa formuleringar skjuter ifrån sig ansvaret för att göra en fullgod konsekvensanalys av sitt förslag till havsplaner till eventuella framtida vindkraftsetableringar i de områden som föreslås i dessa planer. Detta anser vi är helt oacceptabelt.

För exempelvis Västerhavet kan effekterna för fisket regionalt bli enorma om ett enda, i stort sett vilket som, av förslagen till energiområden blir verklighet och bebyggs med vindkraftverk. Detsamma gäller för vissa av förslagen i Östersjön och Bottniska viken. När man hänskjuter denna bedömning till enskilda projekt får man inte heller en samlad bedömning av påverkan på näringen utan isolerar varje projekt för sig, vilket gör att effekten ser mindre ut än vad den i verkligheten blir.

Om vindkraftsetablering enligt Havsplanerna skulle resultera i att fiskeföretag påverkas negativt och går i konkurs kan detta få betydligt större ringar på vattnet än de tragiska konsekvenserna för det enskilda företaget. Det skulle exempelvis innebära minskade landningar av havskräfta, fisk och Nordhavsräka med ytterligare negativ påverkan för senare försäljningsled såväl som för konsumenten. Utöver detta kan fiskeföretag som försvinner innebära att hela hamnar, där det i vissa fall endast är ett fåtal aktiva fiskefartyg helt kan förlora sitt aktiva yrkesfiske, vilket både påverkar hamnens användning, övrig infrastruktur och viktiga kulturhistoriska värden. Både kustnära fiske och fiske längre ut till havs har bedrivits under många generationer, detta är traditionella yrken och en stor och viktig del av kustsamhällets historia.

Yttrande

Även svensk livsmedelsproduktion, självförsörjning och livsmedelsberedskap äventyras i förlängningen när fiskeflottan minskar och hamnar tas ur bruk. Den negativa spiralen med allt färre svenska fiskberedningsindustrier och möjlighet att landa och förädla svenskfångad fisk och skaldjur riskerar att fortsätta och eventuellt förstärkas. Påbörjade satsningar för att utveckla svensk fiskberedningsindustri och öka landningarna riskerar att gå om intet. Havsplanens konsekvensbeskrivning saknar helt en analys och redogörelse av förslaget förväntade påverkan på beredningsföretag och annan verksamhet kopplad till fisket, hamnar, kulturmiljö, livsmedelsförsörjning och beredskap. Detta anser vi är en mycket allvarlig brist som måste åtgärdas.

Risk för effekter på fiskebestånd

Utöver dessa argument varför den nuvarande konsekvensanalysen är undermålig vad gäller den ekonomiska påverkan på svenskt yrkesfiske anser vi också att det finns andra ekonomiska risker kopplade till en omfattande vindkraftexploatering i havet. Som vi lyfter på annat håll i detta remissyttrande hyser vi och våra medlemmar en stor oro för möjliga negativa effekter på fisk- och skaldjursbestånden, framförallt om dessa skulle påverkas negativt i samband med reproduktion eller migrationer. Om en sådan negativ påverkan skulle bli fallet kan den negativa påverkan på miljön, men också yrkesfisket, i områden långt utanför de som pekas ut för vindkraft få oanade ekonomiska följder.

Kumulativa effekter för yrkesfisket

Slutligen anser vi att HaV behöver göra en bedömning av den kumulativa effekter på svenskt yrkesfiske av förslaget till havsplaner tillsammans med de planerade områden för energiproduktion som vi ser i våra grannländer. Den sammantagna utvecklingen av vindkraftsetableringar till havs i samtliga de nationer och havsområden där svenska fiskare bedriver sitt fiske behöver vägas in i en fullständig ekonomisk konsekvensanalys då de tillsammans kan ge ytterst allvarliga negativa effekter på svenska yrkesfiskares möjlighet att bedriva sitt fiske.

Sammanfattningsvis anser SPF att HaV:s bedömning av den ekonomiska effekten för svenskt yrkesfiske per föreslaget område (kartorna som anger påverkan på en femgradig skala) ger en helt felaktig bild och på flera sätt grovt underskattar de negativa effekterna på fisket av den föreslagna vindkraftsetableringen till havs. Vi hoppas att en mer korrekt och rättvisande konsekvensanalys av negativa effekter på yrkesfisket kommer innebära att HaV omvärderar många av de områden som nu är föreslagna/alternativa energiområden och helt tar bort de förslag som får störst negativa konsekvenser för yrkesfisket.

Konsekvensbeskrivning – Miljöpåverkan generellt

HaV skriver i underlaget att ”Den omfattande utbyggnaden av havsbaserad vindkraft som havsplanerna vägleder om utgör ett betydande ingrepp i den svenska marina miljön. Även om havsbaserade vindkraftsparker varit i drift i över två decennier, är kunskapen om biologiska och ekologiska effekter fortfarande mycket begränsad. Kunskapsbristen omfattar särskilt effekterna på lång sikt och över större geografiska områden. Givet den storskaliga utbyggnaden inte bara i Sverige utan även i grannländerna, är det just dessa storskaliga effekter som aktualiseras.” SPF anser att det är synnerligen anmärkningsvärt och oroväckande att trots dessa enorma kunskapsbrister HaV (som miljömyndighet för havsmiljön) exempelvis drar slutsatsen att havsplanerna inte får några negativa effekter på t.ex. fiskarter och fiskpopulationer.

Yttrande

Konsekvensbeskrivning – Påverkan på fisk och fisklek

SPF delar inte HaV:s bedömning om att det finns evidens för att havsbaserad vindkraft inte utgör ett hot mot fiskarter eller fiskpopulationer. Tvärtom har vi och våra medlemmar en rad farhågor kopplade till möjlig negativ påverkan på fisk på lokal, regional och beståndsnivå. Vi anser att alltför mycket kunskap fortfarande saknas för att kunna dra någon slutsats om positiv, neutral eller negativ påverkan av vindkraftparker på olika fiskarter och vi visar nedan på dessa kunskapsbrister. Vidare anser vi att HaV som havsmiljömyndighet borde vara väl medvetna om dessa stora kunskapsbehov och vara pådrivande i att ta fram denna kunskap.

Våra farhågor är kopplade till negativ påverkan av bland annat undervattensbuller/vibrationer, sedimentspridning och försämrade vattenkvalitet i den fria vattenmassan, omblandning i vattenpelaren som kan påverka salthaltsskiktning och primärproduktion av växtplankton, påverkan på strömförhållanden, elektromagnetiska fält mm. Vår främsta farhåga är kopplad till de konstanta och kroniska effekterna under den längsta fasen av vindkraftsetableringen, dvs. driftsfasen. Våra medlemmar är oroliga för märkbara effekter på bland annat födosöksbeteende, lek-beteende, migration och reproduktiv framgång för de kommersiellt viktiga arterna och/eller den föda dessa är beroende av. Detta är områden där det fortfarande saknas forskning i stor utsträckning, kanske särskilt för de pelagiska arterna. De senaste praktiska studierna i svenska vatten verkar vara kraftigt utdaterade när det gäller den teknik som nu diskuteras för framtida vindkraftsetableringar.

HaV skriver i remissen (Havsplaner, kapitel 6.2 Konsekvenser) ”Enligt nuvarande kunskap anses etablering av havsbaserad vindkraft inte utgöra ett hot mot fiskarter eller fiskpopulationer, förutsatt att tillräckliga hänsynsåtgärder införs som är anpassade till lokala förutsättningar. Påverkan på fisklek och -uppväxt behöver beaktas särskilt” samt att (Konsekvensbeskrivning 2.1.1.4 Fisk och lekområden) ”Enligt den senaste syntesen av effekter av havsbaserad vindkraft på fisk pekar den samlade vetenskapliga evidensen mot att tillförseln av vindkraftverk till havs inte utgör ett hot för fiskarter eller fiskpopulationer (Öhman, 2023).”

SPF anser att HaV har helt fel i dessa påståenden och att de vilar på en felaktig grund. Det finns omfattande och allvarliga brister i Vindval-rapporterna (Bergman m.fl. 2022¹, Öhman 2023²). Kunskapsluckorna kring påverkan på marin miljö, fisk och skaldjur är fortfarande extremt stora (se nedan referens och sammandrag från en norsk rapport) och vi anser att det saknas betryggande och tydliga vetenskapliga evidens för att vindkraft *inte* ger negativ påverkan på fisk- och skaldjurspopulationer. För att förtydliga denna ståndpunkt lyfter vi här några av de största bristerna i de båda Vindval-rapporterna:

- Båda rapporterna saknar en tydlig genomgång av vilka kunskapsluckor som finns och tillförlitligheten i de studier som redovisas. Det saknas också i båda fallen en analys av tillämpbarheten av studier mellan arter, mellan områden och mellan olika typer av konstruktioner. Vidare finns ingen tydlig bedömning per sakområde om kunskapsnivån är

¹ Bergström m.fl., 2022, <https://www.naturvardsverket.se/publikationer/7000/978-91-620-7049-6/>

² Öhman, 2023, <https://www.naturvardsverket.se/publikationer/7100/978-91-620-7115-8/>

Yttrande

god, måttlig eller bristande. I Öhmans rapport redogörs inte för några kunskapsbrister i sammanfattningarna.

- Det saknas både hos Bergström och Öhman en tydlig beskrivning av vilka långtidsstudier som finns på vindkraftparker och vad de visar när det gäller påverkan på fisk och andra marina organismer. Möjligen saknas det helt enkelt långtidsstudier, vilket i sig är oroväckande.
- Många påståenden och slutsatser i Öhmans rapport saknar helt referenser och belägg och slutsatserna dras därför på grunder som är otydliga för läsaren och kan i värsta fall helt sakna vetenskaplig grund.
- Ingen av rapporterna redogör för relevanta svenska förhållanden som t.ex. hur bottenarbeten i syrefattiga eller syrefria miljöer och/eller där det finns svavelväte eller föroreningar i sedimentet (vilket är vanligt förekommande i Östersjön) kan påverka organismer som lever högre upp i den syresatta vattenmassan, t.ex. olika livsstadier av pelagisk fisk. Inte heller nämns något hur en eventuell reveffekt kan påverkas vid anläggning på syrefri/syrefattig botten.
- Ingen av rapporterna tar upp skillnader i påverkan mellan bottenfasta och flytande fundament när det gäller påverkansfaktorer som undervattensljud och bottenpåverkan/sedimentspridning. Flytande fundament berörs av Öhman endast när det gäller möjliga (positiva) rev-/fiskaggregerande effekter.
- För ljudpåverkan under driftsfasen hänvisar Öhman till att reveffekten ”i alla fall för ett flertal arter” talar emot att fisk störs av ljudet vid drift. Det görs ingen analys av om det finns arter som faktiskt undviker vindkraftparker helt eller delvis. Öhman menar, utan vidare referens, att ljud under driftsfasen ”sannolikt är av mindre betydelse, i synnerhet på populationsnivå”.
- Vad gäller sedimentspridning konstaterar Öhman ytterst kort att detta kan ske under drift genom påverkan av vindkraftfundamenten på lokala vattenströmmar men fördjupar sig inte i hur detta i sin tur kan påverka fisk i vindkraftparken. Denna påverkan tas heller inte upp i sammanfattningen om sedimentspridning.
- För stycket om reveffekter i båda rapporterna saknas en diskussion om det alltid är positivt att ersätta/bryta upp ett mjukbottenhabitat med ett hårbottenhabitat och vilka ekologiska effekter detta får.
- Det saknas helt i båda rapporterna en diskussion om hur pelagiska arter som företar långa migrationer mellan reproduktions- och födosöksplatser kan påverkas av strukturer i vattnet m.fl. påverkansfaktorer som vindkraftparker tillför. Det saknas också hänvisning till den forskning som visar på förändringar i planktonsamhället och produktiviteten i vindkraftparker.
- I stycket om elektromagnetiska fält i Öhmans rapport saknas hänvisning till studier på kräftdjur (Europeisk hummer och krabbtaska) och fisklarver (kolja) som visar beteendeförändringar (t.ex. försämrade simförmåga) och missbildningar. Det är möjligt att dessa inte fanns tillgängliga när Öhmans rapport skrevs, men generellt verkar kräftdjuren och hur de påverkas av vindkraftsetableringar inte täckas in av vare sig Bergströms eller Öhmans rapporter.
- Under kumulativa effekter under driftsfasen lyfter Öhman endast möjliga (positiva) reveffekter, medan det helt saknas en diskussion om vilken eventuell sammanlagd negativ effekt som den omfattande planerade utbyggnaden av vindkraft i Sverige och våra grannländer kan ha under driftsfasen, som i många fall kan vara i över 40 års tid. Rapporten verkar därmed ha en tydlig bias till förmån för positiva effekter.

Yttrande

Enligt en rapport från norska Havforskningsinstituttet 2023³ finns det stora kunskapsbrister vad gäller påverkan från vindkraftparker på såväl fisk som fiske. Den norska rapporten påtalar bland annat följande brister (översatt från norska):

- Kunskapsluckor relaterade till hur nya strukturer påverkar miljön:
 - Kunskap om långsiktiga förändringar och storskaliga effekter av konstgjorda strukturer saknas.
 - Etablering av nya arter på strukturerna (reveffekt) - positivt eller negativt beroende på vilket område det gäller.
 - Det är osäkert om lokala förändringar i artsammansättning och mängd fisk till följd av reveffekten leder till populationseffekter.
 - Lite är känt om hur pelagisk fisk påverkas, även om särskilt flytande strukturer kan locka till sig pelagisk fisk.
 - Det är osäkert hur primärproduktionen påverkas av vindkraftsanläggningar till havs, särskilt i djupare havsområden.
- Kunskapsluckor relaterade till buller:
 - Kan effekter från impulsljud i byggnadsfasen leda till populations/beståndseffekter?
 - De flesta studier har fokuserat på byggskedet och pålningsaktiviteten och få på själva driftsfasen. Det är därför lite känt om hur långvarigt kontinuerligt undervattensbuller under drift påverkar fisken runt anläggningen. Hur påverkar till exempel kontinuerligt buller migration, livsmiljöanvändning och beteende i ett område?
 - Vänjer fisken sig vid ljudnivån eller påverkas reproduktion, födosöksbeteende och rovdjursundvikande över en längre tid?
 - Hur mycket och vilka arter av fiskägg och yngel vistas vid vindkraftsanläggningar – och i vilken utsträckning påverkas de av buller?
 - Balanseras de negativa effekterna av buller möjligen av positiva effekter av anläggningen, såsom ökad tillgång på mat, skydd och lägre fisketryck?
- Kunskapsluckor relaterade till elektromagnetism:
 - På vilket avstånd från kabeln kan man hitta effekter på fiskar, kräddjur och larver?
 - Kan larver påverkas när de bärs längs kablar av havsströmmar?
 - Kan kablar störa migrationsvägar för kommersiellt eller ekologiskt viktiga arter?
- Effekter på populationsnivå:
 - För att kvantifiera effekterna av havsvindanläggningar på fiskeresursen måste man jämföra områden före, under och efter utbyggnad. Hittills har det inte gjorts tillräckligt långa före-studier.
 - Anläggningarnas omfattning är en mycket viktig faktor för effekten på populationsnivå.
- Effekter på fiskeresursen (yrkesfisket)

³ Utne Palm et al 2023 Kunnskapsinnhenting for Sameksistens mellom fiskeri- og havvindsnæring.
<https://hi.no/hi/nettrapporter/rappport-fra-havforskningen-2023-40>

Yttrande

- Det finns ytterst få studier (endast en handfull) som tittar på de direkta effekterna av havsbaserade vindkraftsanläggningar på fisket. Ingen av dessa har inkluderat fångstdata. Detta är en viktig kunskapslucka att fylla.
- Dagens forskning kan inte svara på de frågor som yrkesfiskarna (som intervjuas i rapporten) har om vilka effekter vindkraftutvecklingen till havs kommer att få på fisket. Det finns fortfarande många och stora kunskapsluckor, t.ex. effekt av nytt substrat (reffeekt), effekter av buller, elektromagnetism, avlägsnande av vind, strömförändringar, samt effekt av fiskefria områden och förändrat/förflyttat fisketryck. För att få svar på effekterna av vindkraftsanläggningar till havs måste det genomföras före-studier över flera år och säsonger för att kunna studera hur förutsättningarna utvecklas under byggnation och under driftfasen. Detta kräver stora resurser.
- Det är tydligt att vindkraftsparker till havs kan påverka ekosystemet lokalt, men det är fortfarande oklart hur stort det påverkade området är och om lokala effekter leder till effekter på ekosystem- eller beståndsnivå. Här är självklart omfattningen av utbyggnaden mycket viktig. Det är också känt att effekterna är artberoende och det är troligt att vissa arter gynnas medan andra arter påverkas negativt.
- Det bör utredas vilket avstånd olika fiskeverksamheter ska ha till vindkraftverk. Genom detta blir det möjligt att se på verkliga mark/bottenanvändning. Detta är särskilt relevant för havsbaserade vindkraftsområden som ligger nära intensiva fiskebankar med mycket aktiva redskap som flyt- och bottenrål och snörpvad.
- Vissa vindkraftsområden till havs kan bli så stora att fiskare kan få utmaningar att ta sig till fiskeplatserna på ett tids- och miljöeffektivt sätt. Det bör utredas hur större havsvindområden kan designas så att fiskebåtar kan passera genom havsvindområdena på ett säkert och effektivt sätt på väg till och från fiskeplatser.
- Det behöver utredas om det är möjligt för mindre fartyg att fiska med passiva redskap inom ett havsvindområde, och eventuellt omfattningen av sådan verksamhet.

I likhet med de fiskare som den norska studien hänvisar till är våra medlemmar (som vi nämnt tidigare) oroliga över utvecklingen med en omfattande och snabb utbyggnad av marin vindkraft. Vindkraften placeras ofta antingen på platser där det idag bedrivs yrkesfiske, vilket leder till en direkt konkurrens om ytor i havet, eller i områden där kommersiellt viktiga arter reproducerar sig, vilket leder till en stor oro från yrkesfiskarna för negativ påverkan på fisk- och skaldjursbestånden lokalt, regionalt och/eller på beståndsnivå om reproduktion eller andra viktiga funktioner påverkas av vindkraften.

Specifikt om fiskars lek

I havsplanen och dess konsekvensbeskrivning konstateras att ”utökade områden för energiutvinning kan medföra risk för negativ påverkan på fisk, i synnerhet där energiområden sammanfaller med lek- och uppväxtområden”. Samtidigt skriver HaV att ”Risken för negativ påverkan på fiskelek kan minimeras genom att anpassa anläggningstiden till lekperioder” för viktiga arter. Någon analys av hur lekbeteenden och reproduktiv framgång kan påverkas under driftfasen görs inte. SPF anser att detta är en synnerligen allvarlig brist i HaV:s konsekvensanalys som måste åtgärdas.

SPF:s medlemmar uttrycker en stark oro över hur befintliga vindkraftparker kan ha medfört beteendeförändringar hos fisken. I södra Östersjön har våra medlemmar över tid som vindkraftparkerna i framförallt tyska vatten blivit allt fler, noterat att sillens vandringsmönster och beteende har förändrats samt att etableringen av vindkraft på de tidigare lekgrunden i tid har

Yttrande

sammanfallit med en mycket kraftig nedgång för hela den västra Östersjösillpopulationen (Rügensillen) och misslyckad reproduktion. Populationen av den västra Östersjösillen är nu på historiskt låga nivåer utan några större tecken till återhämtning. Fiskarna frågar sig om detta är kopplat till vindkraftsetableringar på eller nära tidigare lekplatser i området och efterfrågar en kritisk granskning och vetenskapliga undersökningar av eventuella samband från forskare och myndigheter, men inget händer. Det saknas kunskap om eventuella orsakssamband, och SPF anser att denna kunskap skyndsamt måste tas fram.

Vidare när det gäller möjlig negativ påverkan på fiskars reproduktion och unga stadier av fisk/kräftdjur finns det exempelvis en studie från UK som visar att larver av både krabbtaska och europeisk hummer kan påverkas negativt av elektromagnetisk strålning motsvarande den som bildas vid kablar i vindkraftparker (Harsanyi et al. 2022⁴). Larvernans utveckling påverkas, de kan bli deformerade och får försämrade förmåga att simma. Såvitt vi vet har inte motsvarande studier gjorts för havskräfta eller Nordhavsräka, men det finns anledning anta att effekter som drabbar två andra tiofotade kräftdjur också skulle kunna drabba dessa kommersiellt viktiga arter. Vidare finns en studie (Cresci et al. 2022⁵) som visar på negativa effekter av elektromagnetiska fält på simaktiviteten hos larver av kolja. Resultatet från dessa studier visar att det kan finnas fog för oro kring hur marin vindkraft kan påverka fisk och skaldjur och deras reproduktion.

Konsekvensbeskrivning – Bottenmiljö

HaV konstaterar i konsekvensanalysen att påverkan på havsbotten förekommer vid utbyggnad av havsbaserad vindkraft, med bestående ändringar i form av konstgjort substrat i de områden som är aktuella för bottenfasta fundament. Vad gäller flytande fundament anser HaV att effekten på botten genom förankring av dessa blir marginell. SPF undrar vad denna slutsats grundas på då kunskapen om påverkan på botten och miljö av exempelvis flytande vindkraftverk är synnerligen dålig. Kan förtöjningskättingar svepa över botten när det flytande vindkraftverket rör på sig på grund av vågor och strömmar kan vindkraftverken ge en omfattande och konstant bottenpåverkan under lång tid.

Vidare hänvisar HaV, liksom vindkraftbolagen själva gärna gör, till möjliga så kallade reveffekter som skulle kunna vara ”gynnsamma för biologisk mångfald”. SPF påminner om att olika fiskarter har olika biologi och därmed kan påverkas olika av t.ex. strukturer i vattnet, liksom av de konstanta undervattensljud/vibrationer som vindkraftverken kan avge under driftfasen.

På flera håll i förslaget till havsplan och konsekvensanalysen lyfts också att det kan ses som en positiv effekt att vindkraftparker kan leda till ett begränsat fiske, genom ett minskat fisketryck och begränsad bottenentrålning. Detta anses kunna gynna fiskresursen, bottenmiljöer och marina däggdjur. Utifrån yrkesfiskets perspektiv måste naturligtvis denna inställning från den myndighet som arbetar närmast med vår näring ses som ytterst onyanserad och beklaglig. Ställningstagandet från myndigheten tar inte hänsyn till att fisket är en näringsverksamhet för livsmedelsproduktion, och liksom all mänsklig verksamhet får detta naturligtvis ett avtryck på miljön.

⁴ Harsanyi et al. 2022, Journal of Marine Science and Engineering.
<https://www.mdpi.com/2077-1312/10/5/564>

⁵ Cresci et al. 2022, PNAS Nexus
<https://academic.oup.com/pnasnexus/article/1/4/pgac175/6678016>

Yttrande

Konsekvensbeskrivning – Kumulativa effekter

SPF anser att analysen av kumulativa effekter är synnerligen bristfällig och måste kompletteras. Vi saknar helt en analys av kumulativa effekter av den omfattande utbyggnaden av havsbaserad vindkraft i Sverige och våra grannländer på fisk och fisklek på lokal, regional och beståndsnivå. Detta anser vi är en allvarlig brist i underlaget som måste kompletteras.

Utöver det anser vi att HaV i sin ekonomiska konsekvensanalys för yrkesfisket måste se till de kumulativa effekterna för de inskränkningar i fiskets bedrivande som havsplanerna föreslår, samt även här göra en vidare geografisk analys och se till utvecklingen i våra grannländer som även den kan påverka möjligheterna för svenska yrkesfiskare att bedriva sitt fiske. Utöver det behöver man för en analys av kumulativ påverkan se även till andra processer som begränsar fiskets bedrivande rent geografiskt så som områden med långtgående fiskeregleringar, områdesskydd och andra mänskliga aktiviteter på havet som begränsar var det är lämpligt och möjligt att fiska.

Konsekvensbeskrivning – 5. Samlade resultat och slutsatser

5.1.1. Planktonsamhällen och pelagiska livsmiljöer

HaV:s bedömning: ingen effekt.

HaV noterar att det kan uppstå grumling vid sandtäkt och vid anläggning av havsbaserad vindkraft men nämner inte den grumling som kan uppstå i vindkraftparker under driftfasen. Detta är väl belagt genom forskningsstudier men dess fulla effekter på miljön och ekosystemen är ännu inte kända. Vindkraftverken i sig kan genom påverkan på havsströmmar orsaka turbulens i hela vattenpelaren som bryter språngskiktet, men också kan resultera i erosion och suspension av bottenmaterial (t.ex. Forster 2018 och Dorell et al. 2022⁶). Vindkraftparker har också i modelleringar visats kunna påverka primärproduktionen (planktonförekomster) i både positiv och negativ riktning över ett större geografiskt område (t.ex. Slavik et al. 2019, Daewel et al. 2022⁷). SPF anser därmed att HaV bevisligen saknar belägg för bedömningen att det inte finns någon effekt på planktonsamhällen och pelagiska livsmiljöer och att det tvärtom finns belägg för att en sådan påverkan finns. HaV måste revidera sin bedömning på denna punkt.

5.1.2. Fisk

HaV:s bedömning: ingen betydande effekt.

Som SPF tidigare i detta yttrande visat är kunskapsläget dåligt när det gäller påverkan på olika fiskarter på lokal, regional och beståndsnivå. Det saknas alltså vetenskaplig grund för den slutsats som HaV drar att havsbaserad vindkraft inte utgör ett hot mot fiskarter eller fiskpopulationer. SPF menar att HaV måste göra en mer utförlig analys av kunskapsläget vad gäller potentiell negativ påverkan på olika fiskarter och revidera även denna bedömningspunkt. Vidare anser vi att HaV skjuter ifrån sig ansvaret för att göra en bedömning av påverkan på fisksamhället vid anläggning av marin vindkraft genom skrivningar som denna: ”Det är dock viktigt att risk på

⁶ Forster 2018, ICES report.

<https://tethys.pnnl.gov/sites/default/files/publications/Forster2018.pdf>

Dorell et al., 2022, Frontiers in Marine Science.

<https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/fmars.2022.830927/full>

⁷ Slavik et al. 2019, Hydrobiologia.

<https://link.springer.com/article/10.1007/s10750-018-3653-5>

Daewel et al. 2022, Communications Earth & Environment.

<https://www.nature.com/articles/s43247-022-00625-0>

Yttrande

påverkan undersöks i varje område med hänsyn till fiskarternas känslighet och övriga lokala förutsättningar.” I den samlade bedömningen som HaV gör för fisk saknas helt hänvisningar till påverkan från förändrad omblandning, turbulens, undervattensbuller/vibrationer eller elektromagnetisk strålning från vindkraft och hur det kan påverka fisk. HaV behöver utifrån den faktiska samlade kunskap som finns revidera sin bedömning på denna punkt.

5.1.6 Hydrografiska förhållanden

HaV:s bedömning: negativ effekt

Under denna punkt konstaterar HaV att det finns risk för regionala förändringar i hydrografiska förhållanden, möjliga ändringar i vind- och strömförhållanden, påverkan på skiktning, temperatur och salinitet samt att storlek på dessa effekter samt vilka följd effekter de kan få är oklara. SMHI presenterade nyligen (hösten 2023⁸) en delrapport som visar att vindkraft till havs under driftsfasen har en storskalig påverkan på havet, som är påvisbar långt utanför själva vindkraftsparken. Strömmar och skiktning påverkas, vilket i sin tur påverkar näringsämnen, algblomningar mm. Effekter kan påvisas både vid vattenytan, genom hela vattenpelaren och vid botten. Effekter på exempelvis vatteninflöden och strömmar/cirkulation i Östersjön kan inte uteslutas.

Trots denna möjliga enorma påverkan på hela ekosystem i form av förändrade fysiologiska grundförutsättningar i vattenmassan konstaterar alltså HaV enligt ovan (felaktigt) att det inte förväntas några som helt effekter på planktonsamhället och den pelagiska livsmiljön. Vidare verkar inte HaV anse att det behövs någon ytterligare kunskap på detta område, utan man konstaterar att effekten blir stor men går sedan vidare med sitt förslag helt utan hänsyn till denna effekt. SPF anser att detta är ytterst anmärkningsvärt och ifrågasätter hur HaV som havsmiljömyndighet kan bortse från de enorma kunskapsbrister som finns inom detta område. Vi menar att en omfattande kunskapsinhämtning måste ske, och att en fortsatt storskalig utbyggnad till havs inte är något annat än ett storskaligt ekologiskt experiment med framtidens havsmiljö och marina arter i vågskålen. Vi anser också att HaV tydligt behöver motivera varför man bortser från denna fundamentala och potentiellt långtgående påverkan.

5.1.7. Undervattensbuller

HaV:s bedömning: liten/marginell negativ effekt

HaV konstaterar att ”Kunskapen om långsiktiga biologiska och ekologiska effekter av en förhöjd ljudnivå är i dagsläget bristfällig.” Trots detta drar HaV på oklara grunder slutsatsen att påverkan av undervattensbuller/vibrationer är liten eller marginell. SPF hänvisar åter till vad vi skrivit tidigare om kunskapsbrister på detta område vad gäller påverkan på t.ex. många fiskarter. Vi anser att kunskapsbristerna är så allvarliga att HaV saknar grund för sin slutsats att påverkan är liten eller marginell. HaV behöver göra en mer noggrann analys av den faktiska samlade kunskap som finns och utifrån denna vid behov revidera sin bedömning på denna punkt.

5.1.8 Övriga effekter

Havsplanerna anses av HaV inte ha några betydande effekter vad gäller havsmiljödirektivets deskriptorer D2 Främmande arter, D5 Övergödning, D8 Koncentration och effekter av farliga ämnen samt D10 Marint skräp. Vad gäller D2 Främmande arter lyfts det ofta fram att dessa kan använda vindkraftfundament som ”stepping stones” så att vindkraftparker kan bidra till en viss

⁸ Arneborg m.fl. 2023, SMHI rapport Regionala effekter av havsbaserad vindkraft.

www.smhi.se/polopoly_fs/1.202760!/Input_till_samr%C3%A5dsunderlaget_SMHI_230821_RevHaV_RevSMHI%20%281%29.pdf

Yttrande

ökad spridning av främmande arter. Detta tar HaV inte hänsyn till i sin konsekvensanalys. Vidare när det gäller D8 Farliga ämnen bör det nämnas att anläggning av vindkraftparker (eller andra större anläggningsarbeten) i områden med syrebrist och förorenade sediment kan bidra till uppvirvling och spridning av svavelväte och miljögifter som legat begravda i sedimentet, samt en försämring av syrehalten och vattenkvaliteten i den ovanliggande vattenmassan. Detta nämns inte heller av HaV i deras analys.

Konsekvensbeskrivning - 5.2. Sveriges miljö kvalitetsmål

Säker strålmiljö

Frågan om elektromagnetisk strålning från kablar inom vindkraftparker samt kablar som leder den producerade elektriciteten till land bör tas upp i HaV:s konsekvensanalys. Det finns tydliga belegg för att denna typ av strålning kan detekteras av och påverka olika marina organismer (se mer under stycket om fisk och fisklek ovan).

Begränsad klimatpåverkan

Vi saknar en diskussion kopplad till de förslag i havsplanerna som kan leda till ökade klimatutsläpp på grund av längre gångväg för sjöfart samt betydligt längre gångväg och fisketid för fiskefartyg som utestängs från ordinarie fiskeplatser och därmed kan tvingas omlokalisera sitt fiske. I vissa fall kan fartygen också tvingas spendera mer tid i att söka efter fisk. Fisket riskerar genom detta att bli betydligt mindre bränsleeffektivt och klimatutsläppen från fisket ökar.

Konsekvensbeskrivning – 6. Uppföljning & övervakning

HaV konstaterar att ”Sveriges marina övervakningsprogram är otillräckliga för att följa upp vindkraftens olika miljöeffekter i alla områden där havsbaserad vindkraft kan komma att etableras.” SPF anser att alla vindkraftparker noggrant måste övervakas och att data måste samlas in i god tid före en etablering samt att effekter av varje etablering måste följas under lång tid. Liknande övervakningssystem som för kärnkraftverkens recipientkontroll bör utvecklas. Övervakningen bör rimligen bekostas av vindkraftbolagen men data vara offentliga så att myndigheter, forskare och allmänhet kan ta del av dem.

Genomgång av föreslagna/alternativa energiområden

Nedan ger SPF kommentarer för vart och ett av de föreslagna/alternativa energiområdena i de tre havsplanerna utifrån HaV:s indelningar av havsområden och delområden samt med de beteckningar på energiområden som används i havsplanerna. Vi har inte gjort någon åtskillnad på föreslagna energiområden, alternativa energiområden eller utredningsområden. Vidare förutsätter vi i nuläget att pelagiskt fiske inte kommer kunna bedrivas alls inom något vindkraftområde, oavsett om parker anläggs med bottenfasta eller flytande fundament. Om HaV önskar ha en närmare dialog med oss kring våra synpunkter per område står vi gärna till tjänst med detta.

Bottenviken

I Bottenviken (ICES område 31) bedrivs i nuläget inget svenskt pelagiskt fiske. Genom klimatförändringar och höga temperaturer kan fisken förflytta sig norrut. Kombinerat med

Yttrande

andra pågående processer (fiskeregleringar, skyddade områden mm) kan detta förändra fiskemönstren över tid.

För Bottenviken har vi inga specifika synpunkter på de föreslagna energiområdena utifrån fiskets perspektiv.

Bottenhavet

I Bottenhavet (ICES område 30) bedrivs ett omfattande pelagiskt fiske framförallt i den södra delen. Volymmässigt bedrivs fisket till ca 70–80% av finska fartyg och resterande 20-30% av svenska fartyg. Fiskeområdena täcks endast i mycket liten utsträckning av utpekade riksintresseområden för yrkesfisket vilket också tydligt framgår av HaV:s egna underlag i form av trålkartor och ekonomiska underlag. Detta har HaV inte tagit hänsyn till i sitt remitterade förslag till havsplan, utan föreslår flera energiområden som kraftigt inskränker fiskets möjligheter i området.

Utöver fisket finns här flera viktiga lekområden för strömming i utsjön, i första hand de stora utsjöbankarna Finngrundet och Saltbanken/Eystrasaltbanken. Då kunskap i stort sett saknas om hur strömming och dess lekbeteenden påverkas av havsbaserad vindkraft anser vi att man av försiktighetsskäl (och mot bakgrund av den svaga utvecklingen av strömmingen i område 30/31) bör undvika att exploatera dess lekområden (samt en god säkerhetsmarginal runtom dessa).

Norra Bottenhavet & Norra kvarken:

Område 163: Inga synpunkter på detta område utifrån fiskets perspektiv.

Område B161: Här bedrivs ett litet svenskt pelagiskt fiske och ett mer omfattande pelagiskt fiske som delvis går in i det utpekade områdets västra del. Här fiskas större strömming som kan säljas för konsumtion. Om området korrigeras något för detta (västra gränsen för området förflyttas österut) kan konflikten med fiskets bedrivande minimeras.

Området ligger delvis på en utsjöbank där det förekommer strömmingslek. Våra medlemmar uttrycker en kraftig oro för möjlig negativ påverkan på strömmingsbeståndet om områden på och nära strömmingens lekplatser byggs ut med vindkraft.

Södra Bottenhavet

Område B160: Ett visst svenskt pelagiskt fiske och ett mer omfattande finskt pelagiskt fiske bedrivs i den sydligaste och nordligaste delen av området. Här fiskas större strömming som kan säljas för konsumtion. Området är i övrigt till ¾ acceptabelt utifrån fiskets perspektiv (dvs gränserna i norr och söder skulle behöva justeras för att minimera konflikt med yrkesfiskets intressen).

Området ligger delvis på/nära intill en utsjöbank där det förekommer strömmingslek. Våra medlemmar uttrycker en kraftig oro för möjlig negativ påverkan på strömmingsbeståndet om områden på och nära strömmingens lekplatser byggs ut med vindkraft.

Område B159: Västra delen av området överlappar ett viktigt fiskeområde för både svenskt och finskt fiske. Här fiskas större strömming som kan säljas för konsumtion, och området är

Yttrande

lämpligt för fiske till surströmmingsproduktion. Vi kan inte acceptera att denna del av området pekats ut som lämplig för vindkraft. Om området korrigeras så att den västra gränsen för det förflyttas österut finns dock endast mycket små konflikter med fiskets bedrivande.

Området ligger delvis på/nära intill en utsjöbank där det förekommer strömmingslek. Våra medlemmar uttrycker en kraftig oro för möjlig negativ påverkan på strömmingsbeståndet om områden på och nära strömmingens lekplatser byggs ut med vindkraft.

Område B142: Inga synpunkter på detta område utifrån fiskets perspektiv.

Område B148: Inom området bedrivs endast sporadiskt svenskt pelagiskt fiske. En stor del av området är därför acceptabelt för fisket att peka ut för vindkraft. Allra längst ned i sydväst överlappar området med ett intensivt fiskeområde och vi skulle därför önska att gränsen till området korrigerades (spetsen skärs av och gränsen flyttas in något).

Område B164: Den nordvästra delen av området är ok utifrån fiskets bedrivande. I söder och sydost finns en överlappning med ett viktigt fiskeområde för våra medlemmar. Vi anser därför att dessa områden är olämpliga att etablera vindkraft på. Om området minskas till ca 2/3 av den föreslagna ytan genom att den sydöstra delen utelämnas) minimeras konflikt med fisket. Om området däremot inte förändras anser vi inte att det är ett acceptabelt förslag.

Område B158: Området är mycket viktigt för fisket och vi kan över huvud taget inte acceptera att det avsätts för vindkraft.

Område B149: Östra och norra kanten på området överlappar med fiskeområden och vi anser därför att området ska korrigeras. Om området minskas något i norr och öster minimeras konflikt med yrkesfiskets bedrivande.

Området ligger delvis på/nära intill en utsjöbank där det förekommer strömmingslek. Våra medlemmar uttrycker en kraftig oro för möjlig negativ påverkan på strömmingsbeståndet om områden på och nära strömmingens lekplatser byggs ut med vindkraft.

Område B146: Inga synpunkter på detta område utifrån fiskets perspektiv.

Område B152: Området överlappar viktiga fiskeområden med intensivt fiske både i väster och öster. Om området korrigeras något (i de västligaste och ostligaste hörnen) kan vi acceptera detta område. Om området däremot inte förändras anser vi inte att det är ett acceptabelt förslag.

Området ligger delvis på/nära intill en utsjöbank där det förekommer strömmingslek. Våra medlemmar uttrycker en kraftig oro för möjlig negativ påverkan på strömmingsbeståndet om områden på och nära strömmingens lekplatser byggs ut med vindkraft.

Område B156: En stor del av detta område är mycket dåligt placerat utifrån fiskets bedrivande. Den västligaste och norra delen överlappar ett område med intensivt fiske och är synnerligen olämplig placering för vindkraft. Om området korrigeras till att bara omfatta den centrala och sydostliga delen av föreslagna area minimeras konflikter med fisket och denna del av området

Yttrande

är acceptabel. Om området däremot inte förändras anser vi inte att det är ett acceptabelt förslag.

Området ligger delvis på/nära intill en utsjöbank där det förekommer strömmingslek. Våra medlemmar uttrycker en kraftig oro för möjlig negativ påverkan på strömmingsbeståndet om områden på och nära strömmingens lekplatser byggs ut med vindkraft.

Östersjön

I centrala Östersjön (ICES delområde 25–29) bedriver svenska yrkesfiskare ett omfattande pelagiskt fiske sett till både volym, värde och geografisk utbredning. Fiskeområdena täcks endast i mycket liten utsträckning av utpekade riksintresseområden för yrkesfisket vilket också tydligt framgår av HaV:s egna underlag i form av trålkartor och ekonomiska underlag. Detta har HaV inte tagit hänsyn till i sitt remitterade förslag till havsplan, utan föreslår flera energiområden som kraftigt inskränker pelagiska fiskets möjligheter i området. Vi anser att HaV:s analyser i större utsträckning måste ta hänsyn till fiskets geografiska bedrivande (tråldrag) och värden. Fisket är variabelt över tid och beror både på kvoterna, sammansättningen av sill/strömming och skarpsill i olika områden, marknadsfaktorer, väder, vind, strömförhållanden mm. SPF:s medlemmar som fiskar pelagiskt i Östersjön spänner från 5-meters båtar som fiskar helt kustnära med garn till de större västkustfartygen som också har kvoter för exempelvis makrill och sill i norska havet och är anpassade för långa fiskeresor.

I södra/västra Östersjön (ICES delområde 22 och 24) har det pelagiska sillfisket varit i stort sett stängt under ett antal år på grund av den ytterst dåliga beståndssituationen för det västra sillbeståndet. Det sydvästra området är annars ett område med ett ekonomiskt mycket viktigt fiske av stor regional betydelse då det fiskas stor fin konsumtionssill där till lokala svenska beredningsindustrier i Simrishamn och Nogersund. I Öresund (ICES delområde 23) bedriver våra medlemmar inget fiske utan vi hänvisar här till synpunkter från lokala fiskare kring fiskets bedrivande. Däremot är Öresund och Bälten oerhört viktiga såväl för Östersjöns vattenomsättning som för de arter som företar vandringar till/från Nordsjön. En viktig sådan art är sillen, och detta leder till att vi även kommenterar HaV:s förslag till energiområden i Öresund utifrån denna aspekt.

Även i Östersjön finns flera viktiga lekområden för sill/strömming i utsjön, exempelvis Kopparstenarna, Klints Bank, Knolls grund, Hoburgs bank och Midsjöbankarna, samt grundområdena i utsjön utanför de polska, tyska och danska kusterna i sydväst. Då kunskap i stort sett saknas om hur sill/strömming och dess lekbeteenden påverkas av havsbaserad vindkraft och mot bakgrund av exempelvis den svaga utvecklingen av sill i ICES delområde 22-24 (västra Östersjöns sillen/"Rügensillen") anser SPF att man av försiktighetsskäl bör undvika att exploatera dessa lekområden (samt en god säkerhetsmarginal runtom dessa).

Norra Östersjön

Område Ö216: Den sydligaste delen av området överlappar med tråldrag i fiskeområdet. Området bör korrigeras något så att den södra gränsen flytas något norrut för att minimera konflikt med fisket. I övrigt är området acceptabelt.

Områden Ö218, 219, Ö205 och Ö279: Områdena överlappar med viktiga fiskeplatser och är därmed olämpliga och helt oacceptabla att peka ut för vindkraft. Fisket här följer i mycket stor

Yttrande

utsträckning djuprännorna, och det är viktigt att fiskemönstren inte skärs av för då ödeläggs hela fisket. HaV anger i underlaget att dessa områden har få konflikter, men vi vill förtydliga att det alltså finns en omfattande konflikt med yrkesfisket i dessa områden.

Områden Ö272 och 276: Områdena är acceptabla utifrån fiskets bedrivande även om ett visst fiske sporadiskt bedrivs här.

Mellersta Östersjön

Område Ö277: Vi har svårt att bedöma områdets exakta placering i förhållande till fiskeområdena och trålmönstren men placeringen ser inte helt optimal ut utifrån fiskets bedrivande. Öster och norr om Öland är mycket viktiga fiskeområden med ett intensivt pelagiskt fiske, även av små och medelstora kust- och regionalkvotsbåtar.

Knolls grund, som ligger precis norr om detta område enligt vad vi kan se av kartan, är en viktig lekplats för strömming. Våra medlemmar uttrycker en kraftig oro för möjlig negativ påverkan på strömmingsbeståndet om områden på och nära strömmingens lekplatser byggs ut med vindkraft.

Område Ö509: Placeringen är inte acceptabel. Området ligger mitt i ett av de viktigaste fiskeområdena för det regionala fisket på Gotland och bryter trålmönstret helt för detta fiske.

Området gränsar mot ett område viktigt för strömmingslek. Våra medlemmar uttrycker en kraftig oro för möjlig negativ påverkan på strömmingsbeståndet om områden på och nära strömmingens lekplatser byggs ut med vindkraft.

Område Ö213: Området behöver justeras något i både öster och väster för att minimera negativ konflikt med yrkesfiskets bedrivande. Här bedrivs ett fiske längs med djupkurvorna, på kanterna till utsjögrundet Klints bank. Området inskränker på riksintresseområdet för yrkesfiske, men med justering av den västra gränsen för området är vi villiga att acceptera detta.

Klints bank i sig är en viktig lekplats för strömming, men saknas i HaV:s konsekvensbeskrivning. Vi anser därför att konsekvensbeskrivningen ska kompletteras på denna punkt. Våra medlemmar uttrycker en kraftig oro för möjlig negativ påverkan på strömmingsbeståndet om områden på och nära strömmingens lekplatser byggs ut med vindkraft.

Område Ö271: Området är i nuläget oacceptabelt utifrån fiskets bedrivande. Området överlappar i sin helhet med viktiga fiskeområdet för svenskt pelagiskt fiske. Vi accepterar inte justeringen av riksintresseområdet för yrkesfisket som HaV föreslår i detta område utan anser att området ska fortsätta betecknas som RI yrkesfiske. Vi anser vidare att området är direkt olämpligt för en vindkraftsetablering.

Sydöstra Östersjön

Område Ö501 och Ö273: Dessa områden kan vi acceptera. Här bedrivs ytterst lite fiske och de är inte några viktiga reproduktionsområden. Vi kan också acceptera korrigeringen av RI yrkesfiske utifrån förslaget till område Ö273.

Yttrande

Område Ö261: Området är ytterst illa valt, och helt oacceptabelt att peka ut för havsbaserad vindkraft. Området ligger mitt i ett intensivt fiskat område och dess placering stör hela utsjöfisket sydost om Gotland. Här bedrivs ett fint fiske av ren strömming för konsumtion, som skulle omöjliggöras av en vindkraftsetablering. Vi accepterar inte justeringen av riksintresseområdet för yrkesfisket som HaV föreslår i detta område utan anser att området ska fortsätta betecknas som RI yrkesfiske.

Området gränsar också till ett område med viktig sill/strömmingslek. Våra medlemmar uttrycker en kraftig oro för möjlig negativ påverkan på sill/strömmingsbeståndet om områden på och nära strömmingens lekplatser byggs ut med vindkraft.

Område Ö266: Området konkurrerar i sin helhet med ett viktigt fiskeområde för pelagiskt fiske. Placeringen är olämplig och oacceptabel.

Område Ö255. Detta område kan vi acceptera, det innebär i stort sett ingen konkurrens med fisket då det är ett grunt område.

Utsjöbank. Området ligger på/nära ett område med viktig sill/strömmingslek. Våra medlemmar uttrycker en kraftig oro för möjlig negativ påverkan på sill/strömmingsbeståndet om områden på och nära strömmingens lekplatser byggs ut med vindkraft.

Södra Östersjön

Område Ö256: I detta område bedrivs i stort sett inget pelagiskt fiske. Däremot är det ett historiskt mycket viktigt område för det demersala fisket efter torsk. Vi hänvisar därför vidare till de organisationer som företräder detta fiske för mer detaljerade kommentarer kring påverkan på fisket. För detta område anger HaV (som enda område) att användningarna vindkraft och yrkesfiske bedöms kunna samexistera. SPF undrar varför denna bedömning särskilt görs i just detta område, och ifrågasätter att detta område skulle skilja sig nämnvärt från övriga områden när det gäller möjlighet till samexistens mellan vindkraft och fiske med aktiva redskap. SPF anser att HaV måste motivera eller revidera denna bedömning.

Området ligger på/nära ett område som är viktigt för torsklek. Vi anser att all möjlig hänsyn behöver tas vid eventuella anläggningsarbeten för att inte störa eller negativt påverka torskens lek.

Område Ö269. Området är mycket viktigt för pelagiskt fiske vissa perioder på året och är även historiskt mycket viktigt för det demersala fisket efter torsk. Baserat på båda dessa fisken anser vi att det är en oacceptabel placering av havsbaserad vindkraft.

Området ligger på/nära ett område som är viktigt för torsklek. Vi anser att all möjlig hänsyn behöver tas vid eventuella anläggningsarbeten för att inte störa eller negativt påverka torskens lek.

Sydvästra Östersjön och Öresund

Ö282. Tidvis bedrivs här ett viktigt pelagiskt fiske. Detta fiske är av stor regional betydelse då där fiskas stor fin konsumtionssill till lokal svensk beredningsindustri i Simrishamn. Området är också historiskt viktigt för det demersala fisket efter torsk. Området bryter viktiga trålmönster och placeringen är helt oacceptabel. Vi accepterar inte heller justeringen av riksintresseområdet

Yttrande

för yrkesfisket som HaV föreslår i detta område utan anser att området ska fortsätta betecknas som RI yrkesfiske.

Området ligger inom lekområdet för sill. Våra medlemmar uttrycker en kraftig oro för möjlig negativ påverkan på sillbeståndet i område 22-24 om områden på och nära strömmingens lekplatser byggs ut med vindkraft.

Område Ö288: I området bedrivs inget omfattande pelagiskt fiske. Historiskt är dock området mycket viktigt för det demersala fisket efter torsk. Vi hänvisar därför vidare till de organisationer som företräder detta fiske för mer detaljerade kommentarer kring påverkan på fisket.

Området ligger dessutom på/nära ett område som är viktigt för torsklek. Vi anser att all möjlig hänsyn behöver tas vid eventuella anläggningsarbeten för att inte störa eller negativt påverka torskens lek.

Område Ö286: I området bedrivs inget omfattande pelagiskt fiske. Historiskt är dock området mycket viktigt för det demersala fisket efter torsk. Vi hänvisar därför vidare till de organisationer som företräder detta fiske för mer detaljerade kommentarer kring påverkan på fisket.

Området ligger dessutom på/nära ett område som är viktigt för torsklek. Vi anser att all möjlig hänsyn behöver tas vid eventuella anläggningsarbeten för att inte störa eller negativt påverka torskens lek.

Område Ö285: Området ligger på ett grundområde med möjlig reproduktion av sill. Området ligger inom lekområdet för sill. Våra medlemmar uttrycker en kraftig oro för möjlig negativ påverkan på sillbeståndet i område 22–24 om områden på och nära strömmingens lekplatser byggs ut med vindkraft.

Område Ö287: Här ligger redan vindkraftsparken Lillgrund. SPF anser, mot bakgrund av det mycket dåliga kunskapsläget vad gäller påverkan på marina miljöer och organismer av havsbaserad vindkraft att uppföljande studier av långtidseffekter på marin flora och fauna bör göras på Lillgrund.

Område Ö298. Vi har inga synpunkter på detta område utifrån fiskets bedrivande, utan hänvisar till lokala fiskare samt organisationer som företräder dessa. Det finns stor osäkerhet kring om och hur havsbaserad vindkraft i Öresund och Bälten skulle kunna påverka migrerande fisk, så som Rügensillen (västra Östersjö sillen), när den ska vandra till/från Nordsjön där den födosöker. Om denna migration störs kan det få allvarliga konsekvenser för beståndet, som i nuläget befinner sig i ett mycket dåligt skick.

Västerhavet

I Västerhavet är det extremt svårt att hitta områden där vindkraft inte direkt konkurrerar med ett extremt intensivt demersalt fiske efter i första hand havskräfta/fisk eller räka. Vad gäller räkfisket vill vi särskilt påpeka att detta endast kan ske på vissa djup också därför är särskilt begränsat till ett visst geografiskt område. Det pelagiska fisket med not och trål är betydligt mer

Yttrande

variabelt till sin utbredning jämfört med det demersala fisket, beroende på hur stimmen rör sig. Dock berörs även pelagiskt fiske av några av de föreslagna områdena.

De enda områden i Västerhavet där det i dagsläget inte bedrivs ett intensivt (huvudsakligen demersalt) trålfiske är skyddade naturområden med fiskeregleringar som begränsar detta fiske, samt innanför trålgränsen. Vi anser att det bör utredas om vindkraft i större utsträckning kan samlokaliseras med dessa områden (i havsplanen V307, V309, V313 samt V366 väster om område V360) snarare än mitt i fiskeområdena.

Södra Västerhavet/Kattegatt

Område V364: I området bedrivs inget/endast lite pelagiskt fiske. Däremot är det ett mycket viktigt område för det demersala fisket efter havskräfta/fisk. Vi hänvisar därför vidare till de organisationer som företräder detta fiske för mer detaljerade kommentarer kring påverkan på fisket. Området är mycket olämpligt för utbyggnad av vindkraft.

Område V363: I området bedrivs inget/endast lite pelagiskt fiske. Däremot är det ett mycket viktigt område för det demersala fisket efter havskräfta/fisk. Vi hänvisar därför vidare till de organisationer som företräder detta fiske för mer detaljerade kommentarer kring påverkan på fisket. Området omfattas dessutom av riksintresse för yrkesfisket och därför mycket olämpligt för utbyggnad av vindkraft.

Område V317: I området bedrivs inget/endast lite pelagiskt fiske. Däremot är det ett mycket viktigt område för det demersala fisket efter havskräfta/fisk. Vi hänvisar därför vidare till de organisationer som företräder detta fiske för mer detaljerade kommentarer kring påverkan på fisket. Området är ett riksintresseområde gällande fiskelek och därför mycket olämpligt för utbyggnad av vindkraft.

Område V305: I området bedrivs inget/endast lite pelagiskt fiske. Däremot är det ett mycket viktigt område för det demersala fisket efter havskräfta/fisk. Vi hänvisar därför vidare till de organisationer som företräder detta fiske för mer detaljerade kommentarer kring påverkan på fisket. Området är mycket olämpligt för utbyggnad av vindkraft.

Område V303: I utkanten av området bedrivs tidvis ett regionalt viktigt pelagiskt fiske efter konsumtionssill. Detta är också ett mycket viktigt område för det demersala fisket efter havskräfta/fisk. Vi hänvisar därför också vidare till de organisationer som företräder detta fiske för mer detaljerade kommentarer kring påverkan på fisket. Stora delar av området överlappar med ett riksintresseområde för yrkesfisket. Vi ifrågasätter HaV:s analys av möjligheten till samexistens mellan det demersala trålfisket och vindkraft men hänvisar frågan vidare till de demersala fiskeorganisationerna. Området är mycket olämpligt för utbyggnad av vindkraft.

Område V361: I detta område bedrivs tidvis ett regionalt viktigt pelagiskt fiske efter konsumtionssill. Detta är också ett mycket viktigt område för det demersala fisket efter havskräfta/fisk. Vi hänvisar därför också vidare till de organisationer som företräder detta fiske för mer detaljerade kommentarer kring påverkan på fisket. Hela området överlappar med ett riksintresseområde för yrkesfisket. Vi ifrågasätter HaV:s analys av möjligheten till samexistens mellan det demersala trålfisket och vindkraft men hänvisar frågan vidare till de demersala fiskeorganisationerna. Området är mycket olämpligt för utbyggnad av vindkraft och inte acceptabelt sett till det pelagiska fisket.

Yttrande

Norra Västerhavet/Skagerrak

Område V359: I detta område bedrivs tidvis ett regionalt viktigt pelagiskt fiske efter konsumtionssill. Detta är också ett mycket viktigt område för det demersala fisket efter havskräfta/fisk. Vi hänvisar därför också vidare till de organisationer som företräder detta fiske för mer detaljerade kommentarer kring påverkan på fisket. Hela området överlappar med ett riksintresseområde för yrkesfisket. Vi ifrågasätter HaV:s analys av möjligheten till samexistens mellan det demersala trålfisket och vindkraft men hänvisar frågan vidare till de demersala fiskeorganisationerna. Området är mycket olämpligt för utbyggnad av vindkraft.

Område V357: Historiskt ett viktigt fiskeområde för pelagiskt fiske. Detta är också ett mycket viktigt område för det demersala fisket efter havskräfta/fisk, samt i den norra delen av området Nordhavsräka. Vi hänvisar därför också vidare till de organisationer som företräder detta fiske för mer detaljerade kommentarer kring påverkan på fisket. Hela området är idag ett riksintresseområde för yrkesfisket, vilket HaV dock tagit bort i det nuvarande förslaget. Vi accepterar inte justeringen av riksintresseområdet för yrkesfisket som HaV föreslår i detta område utan anser att området ska fortsätta betecknas som RI yrkesfiske. Området är mycket olämpligt för utbyggnad av vindkraft.

Område V355: I detta område bedrivs ett regionalt viktigt pelagiskt fiske efter konsumtionssill. För pelagisk del är detta det viktigaste av områdena i Västerhavet och bryter viktiga trålmönster. Detta är också ett mycket viktigt område för det demersala fisket efter Nordhavsräka. Vi hänvisar därför också vidare till de organisationer som företräder detta fiske för mer detaljerade kommentarer kring påverkan på fisket. Hela området är idag ett riksintresseområde för yrkesfisket, vilket HaV dock tagit bort i det nuvarande förslaget. Vi accepterar inte justeringen av riksintresseområdet för yrkesfisket som HaV föreslår i detta område utan anser att området ska fortsätta betecknas som RI yrkesfiske.

Hela området överlappar med ett riksintresseområde för yrkesfisket. Vi ifrågasätter HaV:s analys av möjligheten till samexistens mellan det demersala trålfisket och vindkraft men hänvisar frågan vidare till de demersala fiskeorganisationerna. Området är mycket olämpligt för utbyggnad av vindkraft.

Område V360: I området bedrivs inget/endast lite pelagiskt fiske. Däremot är det ett mycket viktigt område för det demersala fisket efter i första hand Nordhavsräka. Vi hänvisar därför vidare till de organisationer som företräder detta fiske för mer detaljerade kommentarer kring påverkan på fisket. Området är mycket olämpligt för utbyggnad av vindkraft.

Område V352: I området bedrivs inget/endast lite pelagiskt fiske. Däremot är det ett mycket viktigt område för det demersala fisket efter Nordhavsräka och havskräfta/fisk. Vi hänvisar därför vidare till de organisationer som företräder detta fiske för mer detaljerade kommentarer kring påverkan på fisket. Området är mycket olämpligt för utbyggnad av vindkraft.

Om ni har några frågor kopplat till vårt yttrande, välkomna att höra av er!

Vänliga hälsningar
Tel: 0731-508 708

Malin Skog, SPF
Malin.Skog@pelagic.se